

З ДОБРОМ ДО ЛЮДЕЙ І ДЛЯ ЛЮДЕЙ **(П.В. Доброву – 70)**

13 липня 2013 р. виповнилося 70 років від дня народження доктора історичних наук, професора, академіка, декана історичного факультету Донецького національного університету Петра Васильовича Доброва.

Усіх, хто знає П.В. Доброва, без перебільшення, приваблюють такі його риси, як доброта, об'єктивність, щирість, дисциплінованість, обов'язковість, вміння спілкуватись з людьми, головне любов до тієї справи якою займався. Петро Васильович Добров народився 13 липня 1943 р. у м. Сніжне Донецької області у багатодітній родині шахтаря. У 1962 р. став студентом історико-філологічного факультету Шахтинського педагогічного інституту (Росія). У жовтні того ж року був призваний до лав армії. Після строкової служби, перевівся до Донецького державного університету (тепер Донецький національний університет) на історичний факультет, який з відзнакою закінчив у 1969 р.

Вже в студентські роки бере участь у роботі різного роду наукових товариств, гуртків. У 1967 р. за дослідження «Прорив Міус-фронту та його значення у визволенні Донбасу» став лауреатом Першого Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт; у 1968 — лауреатом Другого Всесоюзного конкурсу за висвітлення теми «Визволення Донбасу від німецько-фашистських загарбників». За успішну роботу в студентському науковому товаристві у 1969 р. нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти СРСР. Під час навчання став найактивнішим учасником студентського будівельного руху: Джети-Гора Кустанайської області (Казахстан), Сахалін (Росія), Польща, Німеччина — ось неповна географія його трудових мандрівок.

У 1969 р. за розподілом Міністерства освіти України залишився працювати асистентом на кафедрі історії КІРС. 1970 р. вступив до аспірантури при кафедрі історії КІРС Донецького державного університету, і вже у 1973 р. достроково захистив кандидатську дисертацію під керівництвом професора М. Ф. Хорошайлова. Того ж року почав працювати лектором Донецького міського комітету Компартії України та старшим викладачем вечірнього університету марксизму-ленінізму. Упродовж 10 років був позаштатним лектором Донецького обкому Компартії України, заступником голови правління Донецької міської організації товариства «Знання».

Після закінчення докторантури Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова і успішного захисту докторської дисертації працював на посаді професора кафедри історії України. В 1999 р. обраний деканом історичного факультету. П.В. Добров доклав значних зусиль для проведення першої в Україні наради деканів історичних факультетів і у 2001 р. був обраний Головою Ради деканів історичних факультетів класичних університетів. Обіймаючи посаду декана факультету з власної ініціативи провів одинадцять міжнародних наукових студентських конференцій: «Історія очима молодих дослідників», «Велика війна очима молодих дослідників», «Україна в системі міжнародних відносин очима молодих дослідників», «Велика Перемога: погляд із сьогодення» та ін. З 1999 р. є академіком і членом президії Української академії історичних наук.

З 1999 року П.В. Добров виконує обов'язки Голови спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій, а в 2001 році — очолив першу в історії Донецького національного університету Спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських та докторських дисертацій. За час роботи спецради докторами та кандидатами наук стали 289 здобувачів з Донецька та інших міст України.

У 2002 році став членом Спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій у Східноукраїнському національному університеті ім. Володимира Даля у м. Луганськ. З 1998 року П.В. Добров є заступником відповідального редактора журналу «Вісник Донецького університету. Серія Б: Гуманітарні науки»; з 1999 року — головний редактор двох фахових видань: «Історичні та політологічні дослідження», «Археологічний журнал»; з 2008-го — журналу «Грані історії». З 2006 рішенням Президента Республіки Білорусь для білоруських істориків, які друкують свої праці в науковому збірнику «Історичні та політологічні дослідження», він є фаховим. З 2009 Петро Васильович — член редколегії «Журналу російських та східноєвропейських досліджень» (м. Москва, Росія).

Весь час, поряд з великою організаторською роботою, продовжував інтенсивно займатися науково – дослідницькою діяльністю. У творчості П.В. Доброва яскраво окреслюється краєзнавча тематика. Маючи досвід підготовки видання «Історія міст і сіл Української РСР. Донецька область», у 2001 р. ініціював створення Інституту історії Донбасу. На правах фундатора був обраний його директором. Колектив інституту, до складу якого входять провідні вчені вузів Донецької області, плідно працює над восьмитомною енциклопедією Донбасу. Петро Васильович долучився до підготовки 27-томної праці «Реабілітовані історією», у яких опубліковано матеріали про масові

репресії в Донецькій області в роки тоталітарного режиму. Бере активну участь у написанні «Книги пам'яті» з метою вшанування учасників бойових дій (фронтовиків), партизанів та підпільників, які померли в післявоєнні роки. Виданий двадцять перший том, присвячений Донецькій області. Під керівництвом П. В. Доброва при кафедрі історії України Донецького національного університету працює археологічна науково-дослідницька група університетської держбюджетної теми, якою видано вісім томів збірника «Степи Европы в эпоху средневековья» та три томи збірника «Структурно-семиотические исследования в археологии», які є фаховими. У збірниках надруковані праці вчених України, Росії, Молдови, Сполучених Штатів Америки, Японії, Румунії. П.В. Добров є автором понад 270 наукових і науково-методичних праць, 35 брошур, 52 одноосібних та колективних монографій. Лише в 2010 р. опублікував 6 статей в фахових виданнях, 1 монографію, 2 підручники «Історія України: текст лекцій та структурно-логічні схеми» та «Аграрний Донбас в роки Великої Вітчизняної війни», які рекомендовані Міністерством освіти і науки. України як навчальні посібники для студентів вищих навчальних закладів.

Як провідний вчений, він має свою наукову школу з основним напрямком «Історія Другої світової та Великої Вітчизняної війни» та цілу плеяду вихованців, з них 48 кандидатів та 19 доктори наук. Під його керівництвом зараз готується 6 кандидатських та 4 докторські дисертації. Шестеро докторів наук А.В. Бредіхин, А.В. Гедьо, В.В. Задунайський, В.А. Моргун, І.Я. Тодоров, Шепко Л.Г. та 8 кандидатів, яких підготував П.В. Добров, працюють на історичному факультеті.

Плідна праця П.В. Доброва належним чином поцінована в суспільстві. Наукова громадськість та державні органи гідно відзначили повсякденну напружену працю Петра Васильовича — він має звання: «Заслужений працівник освіти України» (2001); «Почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців» (2008), «Почесний краєзнавець Донеччини» (2008), «Заслужений професор Донецького національного університету» (2011). Є лауреатом премій ім. Дмитра Яворницького (2001), НАН України за цикл праць «Рух опору в Україні в роки Великої Вітчизняної війни» (2008). За свої заслуги нагороджений Почесною відзнакою Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту України «За активну громадську діяльність» (2007), Почесною грамотою Верховної Ради України «За особливі заслуги перед українським народом» (2007), Виконкому Донецької міської ради «За плідну наукову діяльність, високий професіоналізм, значний особистий внесок в розвиток науки і освіти» (2007), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2008), Міністерства освіти і науки України «За багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність» (2008), Почесним знаком Донецької обласної Ради «За сумлінну наукову діяльність, високий професіоналізм, значний внесок в розвиток науки і освіти» (2008). Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2009), медаллю «За звитягу» (2011), пам'ятним знаком «Афганська Слава» (2011), орденом Української православної церкви «У благословення за труди на благо святої церкви» (2011).

Своє 70 – річчя шановний ювіляр зустрів у розквіті творчих сил і натхнення, у повсякденних турботах і невтомній праці. Хочеться побажати Петру Васильовичу здоров'я, щастя, удачі, наснаги і сил для реалізації всіх творчих планів і задумів.

д.і.н., проф. **С.С. Падалка**,
д.і.н., проф. **М.А. Журба**